

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

ij. De Censurarum Ecclesiasticarum conuenientis, & differentijs inter se.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

Tertio Nonas Iulij, postquam concessit facultatem absoluendi ab omnibus ecclesiasticis sententijs, & censoris, subdit se non concedere dispensandi facultatem si per aliquam irregularitatem, publica, vel occulta. Hæc igitur sententia in præxi obliteranda est.

De Censurarum Ecclesiasticarum conuenientiis, & differentiis inter se.

Cap. II.

S V M M A R I V M.

- 1 Conuenientia tres censurarum inter se a Dominico Soto posita authori non placet.
- 2 Conuenientia quatuordecim censurarum inter se ex varijs Doctoribus colliguntur, & explicantur.
- 3 De censurarum inter se differentiis Dominici Soti sententia,
- 4 Martini Naugrii, & aliorum de censurarum inter se differentiis opinio.
- 5 Differentia septem de censurarum inter se differentiis, ab autore afferuntur, & explicantur,

Censurarum conuenientiae variae ab authoribus referruntur. Sotus in primis, qui censuram species quinque ponit, in 4. d. 22. q. 3. art. 1. (prædictis enim tribus, censurem, ut irregularitatem addidit) tres assignat conuenientias.

Prima est, quia omnes sunt censuræ ecclesiastice propter delictum, licet irregularitas nonnau quam citra delictum incurritur. Ceterum hæc conuenientia non placet, quia ut diximus, nec censatio, nec irregularitas propriè censura est, sed omnino inoprietate.

Secunda est, quod omnes ab eadem causa efficienti discernantur, nimis vel ab homine, vel a iure. Sed neque hæc conuenientia in illius opinione recte assignatur, quia irregularitas nunquam ab homine fertur, aut ferri potest, sed solum a iure, vnde communis omnium sententia est, irregularitatem non nisi in casibus a iure expressis incurrit, cap. 15. qui in ecclesia, de sent. excom. lib. 6. Panor. in c. dilectis nu. 20. de appellat. Nauar. in Manuali c. 27. nu. 194. & cons. 1. de bigam. nu. 1. & cons. 5. de homicid. num. 7. & Simon Maiol. lib. 1. de irreg. cap. 2. nu. 2. qui id fuisse ostendit ex Archid. in c. excommunicatos, 1. q. 3. Felin. in c. ad audientiam, de homicid. in fine, ideo Nicolaus Dionys. de Peru, in d.c. is qui, de sent. excom. dicere solebat, quod qui dicit aliquem esse irregularem, debet adducere casum legis.

Tertia est, quod omnes precegitur canoniam monitionem, que etiæ non ad modum placet, quamvis enim aliquo modo concedi possit verum esse quod Pan. in c. pastoralis, §. verum nu. 1. de appellat. & Domin. in cap. foler. de sent. excom. lib. 6. Nauar. tom. 1. cons. cons. 2. 5. de temp. ordin. & tom. 2. conf. conf. 3. de cler. excom. ministr. nu. 4. trahunt irregularitatem non cōtra nisi adiſ contemptus; quia tamen irregularitas nunquam ab homine ferri possit, neque propter contumaciam, nō ita facile appetat quo modo præquirat monitionem: Monition enim propriè re qui, itut in sententijs hominis, non autem in sententijs iuriū, immo propriè in illis requiritur, que non nisi propter contumaciam ferri solent: id quod vel ex ipsa natura monitionis manifestum est; in tantum enim præmittitur monitio, in quantum monitus, & non obediens contumax efficitur.

2. Ab alijs, qui tres tantum censuras propriè dictas ponunt phares colligi, & enumerari solet:

Prima est, Quod omnes sunt verae & ecclesiastice censurae. c. Querenti de verb. signif.

Secunda est, Quod quilibet earum debet ferri in scriptis, & cum causa rationabili in eis expressa. c. Medicinalis de sent. excom. lib. 6.

Tertia est, Quia in his tribus præcedens appellatio tunc appellat in ea, que censuram annulat; appellatio vero

sequens non item c. cui de sent. excom. §. finit. lib. 6. c. pastoralis. §. verum, & ibi fuisse Panor. nu. 11. & 2. ad h. 3. quoniam, de appell. & c. ad reprimendam de officio ordinis, & ibi Panor. num. 8. Circa quam conuenientiam hoc obiter adnotandum est, hanc etiam conuenire cessationi a diuinis, hec enim per subsequentem appellationem non sibi spendetur, vt tradit Panor. in c. dilectis, num. 1. de appell. Appellatio autem præcedens cessationem etiam annulat sequentem quatum ad omnes iuris effectus, si quos habet Vnde falluntur Panor. in d.c. dilectis, & alij Doctores ibi & Gonçalvus a Villadiego de irregularitate, de interdicto. ad finem, qui existimant sententiam interdicti per appellatio nem subsequitur suspendi: quorum sententiam, licet Coatar. in c. alma mater, de sent. excom. lib. 2. in 2. pat. rel. Et. §. 1. nu. 1. aliqua ratione saluare conetur, milii tamen falsa omnino videtur esse, certumque esse, nullam omnino censuram per appellatiōnem subsequētem suspendi, vt expresse de omnibus censuris habetur in c. cui de sent. excom. lib. 6. & in speciali de interdicto id docet Alexand. III. in cap. Ad haec quoniam, de appellat.

Quarta est. Quod sicut in excommunicatione præcedere debet tria monitio. cap. Sacro, de sent. excom. ita etiā & in suspensiōne, & interdicto c. reprehensibilis. de appellat. & c. statutum, de sent. excom. lib. 6. & Innoc. in c. Ad haec quoniam, de appell. & Panorm. in d.c. reprehensibilis, nu. 4. qui duo authores simul cum Nauar. in Manuali c. 27. nu. 164. hoc verum esse doceat in omnibus tribus censuris, & etiam in suspensione quād illa fertur propter contumaciam, secus si in pœnam delicti, quia tunc frustra fieret monitio, cum oportet cum luere pœnam delicti commissi, nam suspensiōne sepe fit propter delictum, vt in c. tam literis, de testib. vbi Innoc. III. sine monitione imposita pœnam suspensionis, ergo & alij hoc facere possunt c. in causis, de sent. & re iudic. Quam doctrinam Panor. confirmat etiam ex c. Romana. §. Sed nec in specie. de sent. excom. lib. 6. vbi licet prius dixisset de excommunicatione, suspensione & interdicto; postea tamen dum tractavit de offenditis, seu culpis præteritis, vel præsentibus, solum prohibet excommunicationem ferri sine monitione, quasi secus secessit, vt at Panor. de interdicto, vel suspensione. Circa hanc autem conuenientiam in sciendum est, eam conuenire etiam cessationem, ad illam enim præmittenda est necessario admonitio, licet alio modo ac in utris censuris, vt suo loco dicetur.

Quinta est, Quod quilibet est nulla, quando fertur ab homine, qui aliquem excommunicavit contra participantem cum excommunicato a se, non præmissa monitione. c. statutum. & c. statutum. de sent. excom. lib. 6. & de excommunicatione id declarat Panor. in c. reprehensibilis nu. 13. de appellat.

Sexta est, Quod quilibet impedit a Diuinis, excepta illos suspensiones, que non est a Diuinis, vt que suspendit a beneficio, facit cap. pastoralis, §. verum, & ibi Panor. de appell. iuncto c. cui de sent. excom. lib. 6. Que etiam conuenit cessationi, hec enim impedit eam a diuinis officijs, cu[m] per eam hec officia diuinia cessent.

Septima est, Quia absolutio in omni censura fit recepto iuramento de parendo mandatis ecclesiæ, vt de sententia excommunicationis habetur in cap. ex tenore, de sent. excomm. & de suspensione, in cap. venerabilis tit. eod. & ibi glo. in verb. Ad cautelam. & Panor. in c. ad haec quoniam, num. 3. de appell. Quod præcipue locum habet in absolutionibus publicis, & judicialibus, in absolutionibus enim fori interioris hoc non ita frequenter est necessarium, sed in casibus in iure expressis.

Ottava est, Quod quilibet istatum relaxari & ab solui potest ad cautelam, vt de excommunicatione habetur in cap. per tuas. & de suspensione, in c. venerabilis. de sent. excom. id quod locum habet etiam in interdicto, nisi sit interdictum generale, ex c. præsenti. de sent. excom. lib. 6. & ibi glo. in verb. generaliter, nam specialiter interdicto hoc non conceditur.

Nona est, Quia sicut excommunicatus si celebrat, incurrit irregularitatem, ita etiam & suspensus & interdictus, vt de excommunicato maiori excommunicatione colligatur ex

tur ex ea si celebatur de clericis excommunicatis & de suspensiō id expresse habetur in c. Apostolicae tit. eod. & in ea cum medicinalis. §. causant de sententia excommunicatio & de interdicto idem colligitur ex c. is cuius eod. tit. & lib. 6. & Pan. in ea. Ad hanc quoniam, nū. 3. de appell.

Decima est, quod qualibet harum seruanda est a superiori. c. cum ab ecclesiastarum de officiis, ind. ord. Immo. & ab ipsomet qui eas sententias tulit, ut post Calderinum in tractat. de eccl. interdicto, memb. 1. tradit Nau. in Manu. c. 27. num. 164.

Vndeclima est, quod ligati aliqua predicatorum, nec elegere, nec eligi possunt, ut de excommunicatione majori colligitur expresse in cap. postulatis, & c. si celebratur de clericis excommunicatis & de suspensiō idem habetur in cap. cum dilectus. & ibi gl. in verb. a suspensiō. de consuetudine & cap. cum inter. i. in fine. de elect. & cap. cum bona. & ibi glo. in verb. suspensiō. de atat. & qualit. ord. & c. Apostolicae. & ibi gl. in verb. contingit retardari, de except.

Duodecima est, quod nullus censura aliqua constrictus, durante sententia testificari potest, id quod de excommunicato colligitur ex c. vieniens. 2. in fine. iuncta glo. in verb. canonicos. de testib. & haberetur in c. decernimus. & ibi glo. in verb. Et testificando de sent. excom. lib. 6. Panor. in cap. vieniens. 2. num. 5. de testib. Oldrad. consil. 27. 8. & idem de alijs censuris tradunt Tabiena verb. interdictum 1. nū. 1. & Stephanus Costa in repet. in c. cum medicinalis. nū. 70. de sent. excom. lib. 6. & in d. c. decernimus. num. 4. de sent. excom. lib. 6.

Decima tercia est, quia sicut non deber aliquis absoluti ab excommunicatione non citatis partibus, vel etiam in indice, si de eo proponatur querela. c. Romana. §. sententias. de appell. lib. 6. & c. Romana. de sent. excom. lib. 6. ita erit in suspensiō, & interdicto & ex dictis locis colligitur.

Decima quarta est, quia speciales filii Sedis Apostolicae, hoc est, qui specialiter sunt recepti in filios sedis Apostolicae, non possunt ab ordinariis locorum ligati aliqua istarum sententiarum, sed solum a Papa, vel eius legato a latere. Et ut plurimum solent haec tria in priuilegio talium immisceri, ut non possint excommunicari, suspendi, vel interdicti, ut cap. vieniens. de verb. sign. lib. 6. vbi id expresse docet Innoc. IV. de excommunicatione & interdicto. & glossa ibi in verb. receperimus. & in verb. interdicti, idem de suspensiōne tradit. Haec sunt illa, in quibus censuræ omnes præcipue conueniunt, ut ex Panor. in c. ad hanc quoniam. nū. 5. de appell. Calderino in tractat. de eccl. interdicto. memb. 1. Stephano a Cap. repet. in c. cum medicinalis. de sent. excom. lib. 6. Tabiena verb. interdictum. 1. num. 1. Nauar. in Manual. c. 27. nū. 164. & alijs recentioribus colligitur.

Quoad differentias harum Sotus in 4. d. 22. q. 3. ar. 1. loquendo de omnibus quinque censuris ample acceptis, quatuor assignat differentias.

Quarum Prima est, quod qualibet definitione differt ab altera, ibique definitiones harum omnium ponit, quæ apud eum legi possunt.

Secunda est, quod multæ irregularitates sine vlo peccato incurvantur, reliqua vero censuræ, immo & nonnullæ irregularitates propter peccatum imponuntur.

Tertia est, quod illæ, quæ decernuntur propter peccatum, quedam imponuntur solum propter peccatum propriæ personæ, & excommunicatio propter peccatum eius, qui excommunicatur, & suspensiō propter peccatum eius, qui suspenditur. Quædam vero etiam propter peccatum alienum; Interdictum enim non séper fertur propter peccatum eorum, qui sacris interdicuntur, sed propter alienum. Nam in odium illius, qui pertinaciter est obstinatus in excommunicatione, interdictum Cuiitas, & idem de cessione dicendum est.

Quarta est, quod excommunicatio suspensiō, & irregularitas, non nisi aduersus personam, in poenam sui delicti. decernuntur, & non contra Communitatem communiter; Interdictum vero, & cessatio contra communitatem contra cinnitatem, & etiam contra integrum regnum terræ possunt.

Alij, vt Nauarrus in Manuali, c. 27. nū. 165. circa censuras tres proprie dictas, septem enumerat differentias;

Prima est, quod excommunicatio dicta priuat communione aliorum, quatenus est communio quedam humana: suspensiō propriè & directè priuat usui potestatis ecclesiastica illius, a qua suspedit. Interdictum vero directè priuat Sacramentis, & officijs diuinis; indirectè vero iam suspensiō, quam interdictum priuat etiam ijs, quæ necessario consequuntur ad se prædicta.

Secunda est, quod excommunicatio nullo modo suspendi potest alias censuræ possunt suspendi auctoritate iudicis ecclesiastici. Hæc differentia communiter ponitur a Canone nū. 3. Dicunt tamen in ead. hæc quoniam, de appell. eam non admittit, eo quod putetur excommunicationem suspendi posse auctoritate iudicis, quem Nauarrus ibi sequitur Panor. in d. c. ad hæc quoniam hanc quationem fuisse tractat, & docet solum, quod regulariter excommunicatione non suspenditur, saltem ab inferiore a Papa, alia vero censura sic. Sed de hac re suo loco dicemus.

Tertia est, quod episcopi, & alij Prelati maiores episcopis non incurunt suspensionem, nec interdictum iuris, nisi de eis fiat expressa mentio; aut vero excommunicatio nem incurunt, etiam si nulla fiat eorum mentio, c. quia periculosem, de sent. excom. lib. 6. & ibi glossa. in verb. De episcopis. Huius autem differentia rationem licet antiqui Doctores non reddant, eam tamen Stephan. Costa in d. c. Quia periculosem, nū. 3. esse putat, & hoc obiter dicam) quia aliquando suspensiō, & interdictum proferuntur propter culpm, & delictum alienum, ut in c. si sententia, de sent. excom. lib. 6. nam vnu aliquando patitur pœnam pro alio. cap. Non est, de sponsal. & facit c. dilectis, de appell. excommunicatio autem non profertur, nisi propter culpm propriam ex contumacia resultantem: unde non videbatur conueniens, quod innocentes pro nocentibus puniarentur, & in cap. Romana. §. in vniuersitatem, de sententia excom. lib. 6. facilius ergo conceditur, Episcopos, & superiores non comprehendunt in tali sententia suspensiōnis, & interdicti, quæ aliquando infligitur ex delicto alieno, quam concedatur in sententia excommunicationis, quæ solet ex propria culpa & contumacia ferri. Licet ergo in generali sententia suspensiōnis, vel interdicti, non comprehendantur episcopi, nec superiores; in generali tamen sententia excommunicationis lata per canone vnu veniunt episcopi, etiamsi de ipsis non sit habita expressa mentio, quæ ratio non valet in suspensiōne, cum hæc non nisi ob culpm propriam feratur. ex Nauar. in Manuali, cap. 27. num. 151. 153. 159. & tom. 1. cons. conf. 40. num. 6. de temp. ordin. Medina lib. 1. cap. 11. §. 8. Henriquez lib. 13. c. 34. de qua re suo loco latius agemus exactius.

Quarta est, quod vniuersitas non potest excommunicari. cap. Romana. §. in vniuersitatem, de sent. excom. lib. 6. tamen suspendi, & interdicti potest, c. si sententia, c. si ciuitas. de sententia excom. lib. 6. vbi id habetur de interdicto, & c. Quia sæpe de elect. lib. 6. vbi idem de suspensiōne dicitur.

Quinta est, quod excommunicati nullo modo admittuntur ad Diuinam, vt habetur in cap. alma mater, de sent. excom. lib. 6. suspensiō vero & interdicti in illis festiuitatib. ibi expressis admittuntur. vt in d. cap. Alma mater, §. festiuitatibus.

Sexta est, quia excommunicatio & suspensiō non feruntur, nisi ob culpm propriam; interdictum tamen etiam ob alienam, vt colligitur ex c. si sententia, de sententia excom. mun. lib. 6.

Septima est, quod excommunicatio nunquam aliter tollitur, quam per aliqua verbâ abolutiu, suspensiō vero & interdictum tolluntur nonnunquam sine vla absolutione, vt cum feratur siue a iure, siue ab homine sic, donec satisficerit, vt penituerit, tunc enim facta satisfactione, vel adueniente conditione, relaxantur ipso facto, & non indigent alia absolutione; at vero, quantumcumq; excommunicatio feratur ad tempus, semper tamen requiritur absolutione post illud tempus; hoc fuisse tradit. glossa in Clem. 1. de Decimis. in verb. Donec. & in cap. 1. de iudicio in verb. Donec. Panor. in c. cum tu. nū. 6. de vñ. & c. Non est vobis, nū. 7. de sponsal. Tab. verb. interdictum, 1. §. 1. in fine & verb.

& verb. suspensio. §. 10. & est communis omnium Canonicarum sententia.

Otium potest addiex Stephani Costa repetit. in c. cum medicinalis. nu. 73. de sent. excom. lib. 6. Quia interdictum in locum non debet fieri pro aliqua causa pecuniaria sine speciali Papae licentia, ut habeatur in quadam extravaganti Bonifacij VIII. que incipit. *Accendentes*. Quid fecus est in excommunicatione, ut testatur Ioann. Calderin. in tract. de ecclesiſt. interd. memb. 1.

Ceterum rationis claritatis, & certioris doctrinae gratia, inter has quinque ita vocemus quamvis impropter censuras puto has principiū diff. rentias posse constitui.

Prima est ex parte principiū efficiens. Quia irregularitas nunquam fertur ab homine, sed semper a iure. Cessatio autem a Diuino nunquam a iure, sed semper ab homine. Excommunicatione, Suspensione, & Interdictum aliquando a iure, & aliquando ab homine.

Secunda desumitur ex parte subjecti, quia interdicto (ut diximus) non solum subiicitur communitas hominum, sed etiam locus, c. 1. de privileg. §. in eos. lib. 6. Panorm. in c. ad huc quoniam. num. 3. de appellat. & in c. Non est vobis. num. 8. de sponsal. vbi ait, quod cum interdicatur locus, nec laici, nec clerici sunt interdicti, unde extra locum licet percipiunt diuina, quando autem personæ sunt interdicti, tunc quoconque se conferant, interdictum sequitur eos, c. si sententia. de sent. excom. lib. 6. vnde etiam consti- tuunt authores communiter interdictum duplex, personale, & locale. Cessationi subiicitur communitas, quia tota ecclesia simul cessat. Suspensioni aliquando subiicitur particularis persona, aliquando communitas. Excommunicationi subiicitur singularis persona tantum, non autem universitas, vel collegium, c. Romana. §. in vacuetatem. de sent. excom. lib. 6. Idemque de irregularitate dicendum est. Item suspensiō est solius personæ ecclesiastica. Nauar. in Manuali. c. 27. num. 151. Henriquez. lib. 13. c. 2. §. 1. alijs vero censuris subiiciunt possunt omnes alii laici Christiani. Item irregularitatis subiicitur etiam infideles, alijs vero censuris soli fideles.

Tertia desumitur ex parte efficacie ligandi, suspensiō enim, & interdictum iuris, non ligant episcopos, & præla- tos maiores, nisi de illis fiat expresa mentio. c. Quia periculosem, & ibi glo. de sent. excom. lib. 6. reliqua censurae omnes ligant, etiam si nulla eorum mentio fiat.

Quarta potest colligi ex parte cause, propter quam incuruntur, multe enim irregularitatis sine culpa incuruntur, immo aliquæ sine proprio factu, vt est irregularitas illegitimitatis. Excommunicatione maior propter culpam propria, & mortalem, & hoc siue fit lata a Canone, siue ab homine. Nauar. in Manuali. c. 27. nu. 9. post Palud. 4. d. 18. q. 1. art. 2. Valde etiam probabile est cessationem non posse ferri, nisi propter culpam mortalem, quia non est censandum a diuinis, nisi pro causa gravi. Reliquæ duæ vel ferri possunt, vel saltem incurri etiam propter culpm veniam propriam, ut in suspensione, aut etiam alienam, ut in interdicto. Nauar. in Manuali. c. 27. num. 163. citans c. si sententia. de sent. excom. lib. 6.

Quinta esse potest ex parte durationis, tam continua, quam discretæ. Continua, quia, ut multi tradunt, excommunicatione nunquam cessat, quoisque tollatur per absolutionem; Irregularitas, quounque tollitur per dispensationem, alia tres cessant etiam sine absolutione, & dispensatione ad modum Nauari superius allatum. Discretæ, seu interruptæ, quia excommunicatione regulariter secundum omnes non potest suspendi, similiter nec irregularitas, & idem probabile est in cessatione, licet quando nimis longa est, non sit improbatibile posse suspendi. Suspensione autem & interdictum ex auctoritate iudicis ecclesiastici possunt. Panorm. in c. ad huc quoniam, nu. 4. de appellat. & glossa ibi. in verb. interdictum. & idem Panor. in c. dilect. nu. 22. tit. cod.

Sexta est ex parte proprii effectus, cuiusque enim proprius hic effectus est. Cessatio solum impedit a diuinis laudi bus, immo ipsa in silentio consistit. Suspensione priuat aliquo actu legitimo vel officij, vel ordinis, vel iurisdictionis, vel beneficij. Interdictum priuat ipsis ecclesiasticis of-

ficijs (in quibus includitur sepius trā ecclesiastica, vt tradidit S. Anton. 3. par. tit. 26. c. 4. Calderin. de eccl. interd. memb. 6. vers. Item quartatur Angel. in verb. interdictum, 6. q. 35. Pisanello. in verb. interdictum, 4. q. 3. Sylvest. verb. interdictum, 5. §. 2. versic. 4. Nauar. in Manuali. c. 27. num. 181. in fine. Couar. in c. Alma mater, 2. par. relect. §. 5. nu. 6. Henriquez. lib. 13. c. 2. nu. 1. & c. 31. nu. 2.) Irregularitas facit perpetuo inhabilem ad exercitium ordinum suscep- torum, & ad ascensum ad superiores ordines, nisi dispen- setur. Excommunicatione maior priuat omni participatio- ne activa & passiva non solum Sacramentorum, & officio- rum diuinorum, sed etiam humanar conuersationis & co- municationis: non enim licitum est cum sic excommuni- catis participare. c. Sacris. de his que vi met. cau. fiunt. c. Sacris. de sen. exc. c. pia. de excep. li. 6. tamen cum suspensis & interdictis potest quis participare, nisi specialiter esset interdicta participatio. arg. l. cui paſto. ff. de seruis export. 1. mortis. ff. de penit. & Stephan. Costa rep. in c. cum medicinalis. nu. 7. 2. de sent. excom. lib. 6.

Sexta est ex parte effectuum, quos inducunt violatio- nes hanc censurarum; Nam transgressio cessationis a di- uinis, etiam generalis, aut specialis, quicquid Calderin. de eccl. interd. memb. 3. Anch. & Ioann. Andr. in c. si Canoni- ci. de offic. ordin. lib. 6. Felin. in c. irrefragabili. §. ce ter- m. de offic. iud. ordin. Gonsalus in Villadiego in tract. de irreg. c. de interdicto. Anton. in 3. par. tit. 26. c. 3. & Cardinal. in Clem. 1. §. Quid etiam de ien. excom. vbi cessatio gene- ralis interdicto quoad eius observationem, & violationē emperatur, & alij contrarium dicant? Irregularitatem non inducit, vt verius tradunt glossa in c. si Canonici. de offic. ordinari. verb. cessare. Anton. & Panorm. in c. dilectis. nu. 18. & 19. de appellat. Innoc. cum alijs D. & toribus, in d. c. irrefragabili. Bonifac. in d. Clem. 1. nu. 60. Sylvest. in verb. interdictum 1. §. 1. & idem in verb. cessatione. vlt. Pisanello. verb. cessatione. in principio. Nauar. in Manuali. c. 27. num. 188. & 243. & Couar. in c. alma mater, 2. par. relect. §. 2. n. 3. Henriquez. lib. 13. nu. 1. in annot. litera L. & fauor Palud. 4. d. 18. q. 8. art. 3. versic. 4. Neque transgressio irregularitatis nouam irregularitatem inducit. Sic Innoc. in c. si cele- brat. nu. 3. declar. excom. ministr. Nauar. in Manuali. cap. 27. nu. 154. & 194. Marolus lib. 1. de irreg. c. 2. nu. 8. & lib. 4. c. 33. nu. 3. Henriquez lib. 7. c. 13. n. 6. violatio autem ex- communicationis, suspensionis, & interdicti, irregularita- tem inducit, vt colligunt Doctores communiter ex c. is qui. & c. is cui. de sent. excom. lib. 6. & nos infra suis locis dice- mus. Et haec de censuris in communi.

De prima specie Censuræ, quæ est Excom- municatione, & variis nominibus eius. Cap. III.

S V M M A R I V M.

- 1 Excommunicatione quoque quibus nominibus appellari so- leat.
- 2 Excommunicatione censura Diuina, seu ecclesiastica, quare appelletur.
- 3 Excommunicatione, cur districtio ecclesiastica vocetur.
- 4 Censura haec cur ut plurimum excommunicatione dicatur.
- 5 Quare vocetur Anathema.
- 6 An vox haec Graeca, vel Hebreæ sit; & Graecam esse ve- rior & communior est Doctorum opinio.
- 7 Vocatur etiam Anathema maranatha, & quare.
- 8 Mors etiam appellatur, & quare.
- 9 Medicina dicitur, & cur.
- 10 Muco episcopi, seu gladius ecclesiasticus cur dicatur.
- 11 Virga ferrea cur dicta sit.
- 12 Nero item ecclesiastice discipline vocatur, & cur.
- 13 Maxima omnium penarum dicatur, quas ecclesia infert.
- 14 Quo sensu intelligatur illud, quod dicitur, ecclesia post bâ- penam iniustam non habere ultra, quod faciat.

Excom-